

PRESUDA SUDA

17. prosinca 1970. (*)

U predmetu 25-70,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je Sudu uputio Hessischer Verwaltungsgerichtshof Kassel (Visoki upravni sud Hessena u Kasselu, Njemačka), u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Einfuhr- und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel, Frankfurt na Majni,

i

Köster, Berodt & Co., sa sjedištem u Hamburgu,

o valjanosti Uredbe Komisije br. 102/64/EEZ od 28. srpnja 1964. o uvoznim i izvoznim dozvolama za žitarice i prerađene proizvode od žitarica, rižu, lomljenu rižu i prerađene proizvode od riže [neslužbeni prijevod],

SUD,

u sastavu: R. Lecourt, predsjednik, A. M. Donner i A. Trabucchi, predsjednici vijeća, R. Monaco, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore (izvjestitelj) i H. Kutscher, suci,

nezavisni odvjetnik: A. Dutheillet de Lamothe,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjem od 21. travnja 1970., koje je Sud zaprimio 28. svibnja 1970., Hessischer Verwaltungsgerichtshof (Visoki upravni sud Hessena) zatražio je od Suda na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u prethodnu odluku o „valjanosti Uredbe Komisije br. 102/64/EEZ od 28. srpnja 1964. o uvoznim i izvoznim dozvolama za žitarice i prerađene proizvode od žitarica, rižu, lomljenu rižu i prerađene proizvode od riže (SL 1964, str. 2125.), a osobito o pitanju jesu li njezini članci 1. i 7. valjani u mjeri u

kojoj se odnose na izvozne dozvole i jamstva položena u svrhu dobivanja izvoznih dozvola” [neslužbeni prijevod].

- 2 Iz rješenja kojim se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da je pitanje postavljeno u okviru žalbe protiv presude Verwaltungsgericht Frankfurt am Main (Upravni sud u Frankfurtu na Majni) kojom se poništava odluka kojom Einfuhr- und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel proglašava jamstvo izgubljenim jer tuženik nije u propisanom roku obavio izvoz obuhvaćen dozvolom koja je izdana u skladu s člankom 7. Uredbe br. 102/64.

S obzirom na obrazloženje prvostupanjske presude i na tvrdnje koje je tuženik naveo u žalbi u pogledu zakonitosti sustava jamstava uspostavljenog člancima 1. i 7. Uredbe br. 102/64, Hessischer Verwaltungsgerichtshof (Visoki upravni sud Hessena) formulirao je svoje pitanje kao četiri potpitanja koja valja razmotriti odvojeno.

1 – Pitanje o postupku „Upravljačkog odbora”

- 3 Na početku se od Suda zahtijeva da razmotri treba li smatrati da se postupak iz članka 26. Uredbe Vijeća br. 19 od 4. travnja 1962. o postupnoj uspostavi zajedničke organizacije tržišta žitarica [neslužbeni prijevod] (SL 1962, str. 933.), u provedbi koje je donesena Uredba Komisije br. 102/64, protivu Ugovoru o EEZ-u i osobito je li taj postupak spojiv s člankom 43. stavkom 2., člancima 155., 173. i 177. te člankom 189. prvim stavkom Ugovora o EEZ-u.
- 4 To se pitanje odnosi na zakonitost takozvanog postupka Upravljačkog odbora koji je uveden člancima 25. i 26. Uredbe br. 19 i preuzet u brojnim drugim poljoprivrednim uredbama.

Iz prethodno navedenih odredaba Ugovora proizlazi da se postavljeno pitanje konkretno odnosi na spojivost postupka Upravljačkog odbora sa strukturom Zajednice i institucionalnom ravnotežom u pogledu odnosa među institucijama i izvršavanja njihovih odgovarajućih ovlasti.

- 5 Prvo, navodi se da je za donošenje spornog sustava nadležno Vijeće, koje je u skladu s uvjetima članka 43. stavka 2. trećeg podstavka Ugovora trebalo odlučiti na prijedlog Komisije i nakon savjetovanja sa Skupštinom te je stoga primijenjeni postupak odstupanje od postupaka i nadležnosti utvrđenih tom odredbom Ugovora.
- 6 U zakonodavnom sustavu Ugovora, koji se osobito odražava u članku 155. posljednjoj alineji, i ustaljenoj praksi institucija Zajednice uspostavljena je razlika, u skladu s pravnim konceptima koji su priznati u svim državama članicama, između mjera koje se izravno temelje na samom Ugovoru i izvedenog prava namijenjenog njihovoj provedbi.

Stoga se ne može zahtijevati da Vijeće sve pojedinosti uredaba o zajedničkoj poljoprivrednoj politici utvrdi u skladu s postupkom iz članka 43.

U smislu te odredbe dovoljno je da su osnovni elementi pitanja koje se uređuje doneseni u skladu s postupkom koji je odredbom predviđen.

S druge strane, odredbe za provedbu osnovnih uređaba može u skladu s postupkom koji se razlikuje od postupka iz članka 43. donijeti samo Vijeće ili Komisija na temelju ovlasti u skladu s člankom 155.

- 7 Mjere koje su predmet provedbene Uredbe Komisije br. 102/64 ne prelaze okvir provedbe načelâ osnovne Uredbe br. 19.

Komisija je stoga bila valjano ovlaštena Uredbom br. 19 donijeti predmetne provedbene mjere, čiju valjanost stoga nije moguće osporiti u kontekstu zahtjevâ članka 43. stavka 2. Ugovora.

- 8 Drugo, tuženik u glavnom postupku prigovorio je da je postupak Upravljačkog odbora zadiranje u pravo Komisije na odlučivanje u tolikoj mjeri da se njime dovodi u pitanje neovisnost te institucije.

Osim toga, tuženik navodi da činjenica da između Vijeća i Komisije posreduje tijelo koje nije predviđeno Ugovorom narušava odnos među institucijama i ostvarivanja prava na odlučivanje.

- 9 Člankom 155. predviđeno je da Komisija izvršava ovlasti koje joj je Vijeće dodijelilo za provedbu pravila koje je potonje utvrdilo.

Tom odredbom, čija primjena nije obvezna, Vijeću se omogućuje da utvrdi sva detaljna pravila kojima podliježe Komisija pri izvršavanju ovlasti koje su joj dodijeljene.

Takozvani postupak Upravljačkog odbora čini dio detaljnih pravila kojima Vijeće može zakonito podvrgnuti delegiranje ovlasti Komisiji.

Iz analize mehanizma uspostavljenog člancima 25. i 26. Uredbe br. 19 proizlazi da je zadaća Upravljačkog odbora davati mišljenja o nacrtima mjera koje je predložila Komisija.

Komisija može donijeti odmah primjenjive mjere neovisno o mišljenju Upravljačkog odbora.

Ako taj odbor izda suprotno mišljenje, jedina je obveza Komisije obavijestiti Vijeće o donesenim mjerama.

Funkcija je Upravljačkog odbora osigurati trajno savjetovanje u svrhu davanja smjernica Komisiji pri izvršavanju ovlasti koje joj je dodijelilo Vijeće, te omogućiti potonjem da djelovanje Komisije zamijeni svojim djelovanjem.

Stoga Upravljački odbor nema ovlast za donošenje odluke umjesto Komisije ili Vijeća.

Slijedom toga, postupkom Upravljačkog odbora Vijeću se omogućuje, bez narušavanja strukture Zajednice i institucionalne ravnoteže, da Komisiji dodijeli provedbenu ovlast znatnog opsega pod uvjetom da Vijeće prema potrebi može samo donijeti odluku.

- 10 Stoga se zakonitost takozvanog postupka Upravljačkog odbora u smislu članka 25. i 26. Uredbe br. 19 ne može osporiti u kontekstu institucionalne strukture Zajednice.
- 11 Tuženik u glavnom postupku prigovorio je postupku Upravljačkog odbora i zbog toga što se tim mehanizmom Sudu oduzimaju određene funkcije jer se u odnosu na mjere Komisije uspostavlja „pravo poništenja” koje je rezervirano za Vijeće.
- 12 Taj prigovor temelji se na pogrešnoj analizi prava na preuzimanje predmeta koje je rezervirano za Vijeće.

Postupkom predviđenim člankom 26. Uredbe br. 19 Vijeću se omogućuje da djelovanje Komisije zamijeni svojim djelovanjem ako Upravljački odbor da negativno mišljenje.

Stoga je sustav uređen tako da provedbene odluke donesene na temelju osnovne uredbe u svim slučajevima donosi Komisija ili, iznimno, Vijeće.

Tim aktima, neovisno o tome tko je njihov autor, omogućuje se da se u istim okolnostima pokrene postupak za poništenja iz članka 173. ili prethodni postupak iz članka 177. Ugovora.

Stoga je očito da se time što je Vijeće ostvarilo svoje pravo na preuzimanje predmeta ni na koji način ne ograničava nadležnost Suda.

2 – Pitanje o delegiranju ovlasti Komisiji

- 13 Od Suda se zahtijeva da utvrdi je li Uredba Komisije br. 102/64 lišena valjane osnove ovlasti u mjeri u kojoj se njome utvrđuju u njezinu članku 1. obveza izvoza koju podrazumijeva izvozna dozvola, članku 7. stavku 1. potreba za polaganjem jamstva u svrhu dobivanja te dozvole i članku 7. stavku 2. gubitak jamstva u slučaju neispunjavanja obveze izvoza, odnosno jesu li ovlasti Komisije u tom pogledu sadržane u Ugovoru o EEZ-u općenito ili u kombiniranim odredbama članka 16. stavaka 2. i 3. ili članka 19. i 20. Uredbe Vijeća br. 19.
- 14 Iz obrazloženja prvostupanjske presude i očitovanja tuženika u glavnom postupku proizlazi da se to pitanje odnosi na sumnju u pogledu ovlasti Komisije da proširi sustav jamstava na izvoz žitarica i uvoz ili izvoz prerađenih proizvoda od žitarica.

Budući da ta sumnja proizlazi iz teksta članka 16. Uredbe br. 19, valja ispitati je li ta odredba dovoljna osnova ovlasti za provedbene mjere poduzete u okviru Uredbe br. 102/64 u vezi s izvozom i prerađenim proizvodima općenito.

- 15 U skladu s tekstem članka 16. stavka 1. Uredbe br. 19 sav uvoz ili izvoz proizvoda iz članka 1. uvjetovan je predodžbenjem uvozne ili izvozne dozvole.

Uz tu opću odredbu, stavkom 2. istog članka uređene su različite pojedinosti o trajanju uvozne dozvole za žitarice te je dodano da je „izdavanje dozvole uvjetovano polaganjem jamstva ...” [neslužbeni prijevod].

Naposljetku, stavkom 3. predviđeno je da se „detaljna pravila za primjenu ovog članka ... donose u skladu s postupkom iz članka 26.” [neslužbeni prijevod] te je navedeno da se ta odredba primjenjuje „osobito” [neslužbeni prijevod] na određivanje trajanja valjanosti uvozne dozvole za prerađene proizvode od žitarica.

Tekst tog članka doveo je do pitanja je li Komisija mogla provedbenom Uredbom br. 102/64 zakonito proširiti sustav jamstava na izvoz i prerađene proizvode s obzirom na to da se taj sustav spominje samo u članku 16. stavku 2. u odnosu na uvozne dozvole za žitarice u pravom smislu riječi.

- 16 Te različite odredbe valja tumačiti s obzirom na sustav i ciljeve članka 16. i Uredbe br. 19 u cijelosti.

Člankom 16. stavkom 1. pokazuje se namjeru za uspostavljanje sustava čija je svrha na nediskriminirajući način urediti uvoz i izvoz svih proizvoda koji u skladu s Uredbom br. 19 podliježu organizaciji tržišta.

U istom smislu, stavak 3. odnosi se na postupak iz članka 26. za utvrđivanje svih detaljnih pravila primjene donesenih u okviru članka 16.

- 17 Stavak 2., koji se nalazi između tih dviju odredaba opće primjene, posebna je mjera primjene, namijenjena provedbi dijela odredaba predviđenih u stavku 1.

Tumačenje kojim su se jamstva učinkovitosti predviđena uredbom ograničila samo na uvozne dozvole i na dio proizvoda koji podliježu organizaciji tržišta imalo bi učinak narušavanja usklađenog funkcioniranja sustava.

- 18 Prema tome, članak 16. valja tumačiti na način da taj članak u svom upućivanju na mjere primjene iz stavka 3. uključuje sve odredbe kojima se dopunjuju djelomične mjere iz stavka 2. prema modelu te odredbe.

Komisija je stoga bila ovlaštena u Uredbu br. 102/64 uključiti odredbe o obvezi izvoza i jamstvu u vezi s izvoznim dozvolama koje su predmet članaka 1. i 7., kao i odredbe o prerađenim proizvodima, kojima pripada roba čiji je neizvoz doveo do spora.

- 19 Stoga nije potrebno ispitati u kojoj mjeri bi članci 19. i 20. Uredbe br. 19 mogli biti pravna osnova odredaba Uredbe br. 102/64.

3 – Pitanje o načelima gospodarske slobode i proporcionalnosti

- 20 Od Suda se zahtijeva da odluči narušava li se odredbama Uredbe Komisije br. 102/64 koje se odnose na obvezu izvoza svojstvenu svakoj izvoznoj dozvoli (članak 1.) te na polaganje i gubitak jamstva položenog u svrhu dobivanja izvozne dozvole (članak 7.) načelo prema kojem je uprava obvezna primjenjivati samo mjere koje su proporcionalne cilju koji treba ostvariti ili kojima joj se zabranjuje primjena prekomjernih mjera te je li osobito tako u slučaju iz članka 7. stavka 1., gdje je jamstvo položeno u svrhu dobivanja izvoznih dozvola u pogledu kojih iznos povrata nije unaprijed utvrđen.
- 21 Iz obrazloženja prvostupanjske presude proizlazi da je Verwaltungsgericht (Upravni sud) smatrao da je nevaljana obveza povezana s izdavanjem uvoznih ili izvoznih dozvola u skladu s člankom 1. Uredbe br. 102/64 i polaganjem jamstva predviđenog člankom 7. stavkom 1. iste uredbe, kojim se osigurava ispunjavanje te obveze, jer navodno čini *ultra vires* mjeru koja se protivi načelima gospodarske slobode i proporcionalnosti.

Prema mišljenju suda, ta načela kojima se osigurava zaštita temeljnih prava sastavni su dio međunarodnog prava i nadnacionalnog pravnog poretka te stoga zakon Zajednice koji se protivi tim konceptima treba smatrati ništavim.

- 22 Poštovanje temeljnih prava sastavni je dio općih načela prava čije poštovanje osigurava Sud.

Stoga, odgovarajući na pitanje koje je uputio sud i s obzirom na načela na koja se poziva, valja ispitati jesu li sustavom jamstava narušena temeljna prava, čije se poštovanje mora osigurati pravnim poretkom Zajednice.

- 23 Cilj sustava jamstava naveden je u šestoj uvodnoj izjavi Uredbe br. 102/64, u skladu s kojom je „potrebno donijeti odredbu kojom bi se izbjeglo puštanje u promet dozvola nakon kojih ne slijedi uvoz ili izvoz” [neslužbeni prijevod] jer bi „takve dozvole dovele do pogrešnog pogleda na situaciju na tržištu” [neslužbeni prijevod] te je u tu svrhu izdavanje dozvola uvjetovano polaganjem jamstva koje se gubi ako obveza uvoza ili izvoza nije ispunjena.

Iz tih razmatranja i općeg sustava uredaba br. 19 i 102/64 proizlazi da je cilj sustava jamstava osigurati stvarno obavljanje uvoza i izvoza za koji su zatražene dozvole kako bi se Zajednici i državama članicama omogućilo točno saznanje o predviđenim transakcijama.

- 24 To je saznanje, zajedno s ostalim dostupnim informacijama o stanju tržišta, bitno kako bi se nadležnim tijelima omogućila razborita uporaba redovnih i izvanrednih

instrumenata intervencije koji su im na raspolaganju za osiguravanje funkcioniranja sustava cijena uvedenog uredbom, kao što su kupnja, skladištenje i distribucija, određivanje premija za denaturaciju i izvoznih subvencija, primjena zaštitnih mjera i odabir mjera za izbjegavanje preusmjerenja trgovine.

To je tim više potrebno jer provedba zajedničke poljoprivredne politike uključuje velike financijske odgovornosti za Zajednicu i države članice.

- 25 Stoga je potrebno da nadležna tijela na raspolaganju imaju ne samo statističke informacije o stanju tržišta, već i precizna predviđanja o budućem uvozu i izvozu.

Budući da su u skladu s člankom 16. Uredbe br. 19 države članice obvezne izdati uvozne i izvozne dozvole svakom podnositelju zahtjeva, predviđanje bi izgubilo svaki smisao ako dozvole ne bi uključivale obvezu njihovih primatelja da postupaju u skladu s njima.

Ta bi pak obveza bila neučinkovita ako se ne bi osiguralo poštovanje obveze odgovarajućim sredstvima.

- 26 Činjenici da je zakonodavac Zajednice u tu svrhu za sredstvo odabrao jamstvo ne može se prigovoriti jer je taj mehanizam prilagođen dobrovoljnoj naravi zahtjeva za dozvole te u odnosu na druge moguće sustave ima dvostruku prednost jednostavnosti i učinkovitosti.

- 27 Sustavom jednostavne deklaracije obavljenog izvoza i neiskorištenih dozvola, koji predlaže tuženik u glavnom postupku, zbog njegove se retrospektivne naravi i nedostatka bilo kakvog osiguranja njegove primjene nadležnim tijelima ne bi mogli pružiti sigurni podatci o razvoju kretanja robe.

Isto tako, sustav novčanih kazni uveden *a posteriori* uključivao bi znatne administrativne i pravne komplikacije kako u fazi odlučivanja tako u fazi provedbe.

- 28 Stoga je očito da zahtjev uvoznih i izvoznih dozvola koje za nositelje dozvole uključuju obvezu obavljanja predviđenih transakcija koja je zaštićena jamstvom čini nužno i prikladno sredstvo kojim se nadležnim tijelima omogućuje da na najučinkovitiji način utvrde svoje intervencije na tržištu žitarica.

- 29 Načelo sustava jamstava stoga nije moguće osporiti.

- 30 Međutim, valja ispitati mogu li se osporiti određena detaljna pravila sustava jamstava s obzirom na načela na koja se poziva u pitanju, osobito uzimajući u obzir navode tuženika u glavnom postupku da je trgovina u tolikoj mjeri prekomjerno opterećena jamstvima da su narušena temeljna prava.

- 31 Kako bi se ocijenilo stvarno opterećenje trgovine jamstvima, valja uzeti u obzir ne toliko iznos povratnog jamstva, odnosno 0,5 obračunskih jedinica na 1 000 kg, već iznos troškova i pristojbi povezanih s njegovim polaganjem.

Pri ocjenjivanju opterećenja ne može se uzeti u obzir gubitak samog jamstva jer su trgovci na odgovarajući način zaštićeni odredbama uredbe o okolnostima koje su priznate kao viša sila.

Troškovi povezani s jamstvom nisu iznos koji je neproporcionalan ukupnoj vrijednosti predmetne robe i drugih troškova trgovanja.

- 32 Stoga je očito da opterećenje proizišlo iz sustava jamstava nije prekomjerno i da je uobičajena posljedica sustava organizacije tržišta koja su osmišljena na način da ispunjavaju zahtjeve u općem interesu utvrđene u članku 39. Ugovora, čiji je cilj osigurati primjeren životni standard poljoprivrednog stanovništva i da roba dođe do potrošača po razumnim cijenama.

- 33 Tuženik u glavnom postupku ističe i da je gubitak jamstva u slučaju neispunjavanja obveze uvoza ili izvoza zapravo novčana kazna ili kazna koju Vijeće i Komisija u skladu s Ugovorom nisu ovlašteni uvesti.

- 34 Taj argument temelji se na pogrešnoj analizi sustava jamstava koji se ne može izjednačiti s kaznenom sankcijom jer se njime samo osigurava provedba dobrovoljno preuzete obveze.

- 35 Naposljetku, argument na koji se poziva tuženik u glavnom postupku na temelju činjenice da službe Komisije tehnički nisu u položaju iskoristiti informacije koje im dostavlja sustav kojemu se prigovara tako da je on lišen svake praktične koristi nije relevantan, jer se njime ne može dovesti u pitanje samo načelo sustava jamstava.

- 36 Iz svih tih razmatranja proizlazi da se činjenicom da sustav dozvola za podnositelje zahtjeva za dozvolu uključuje obvezu uvoza ili izvoza koja je zaštićena jamstvom ne narušava temeljno pravo.

Mehanizam jamstava prikladno je i ni na koji način prekomjerno sredstvo, u smislu članka 40. stavka 3. Ugovora, za provedbu zajedničke organizacije poljoprivrednih tržišta te je, osim toga, u skladu sa zahtjevima članka 43.

4 – Pitanje o pojmu više sile

- 37 Od Suda se zahtijeva da utvrdi je li odredba Uredbe br. 102/64 o gubitku jamstva (članak 7. stavak 2.) nevaljana zbog činjenice da je, čak i bez pokušaja zakonodavca da utvrdi je li neispunjavanje obveze izvoza protupravno, jedini slučaj u kojem ne dolazi do gubitka jamstva, u skladu s člankom 8., kad se izvoz ne može obaviti tijekom razdoblja valjanosti dozvole kao posljedica okolnosti koje se mogu smatrati slučajem više sile.

- 38 U pojmu više sile koji je donesen poljoprivrednim uredbama u obzir se uzimaju posebna narav javnopravnih odnosa između gospodarskih subjekata i nacionalne uprave, kao i ciljevi tih uredbi.

Iz tih ciljeva i pozitivnih odredaba predmetnih uredbi proizlazi da pojam više sile nije ograničen na apsolutnu nemogućnost, već se primjenjuje i na neuobičajene okolnosti koje su izvan kontrole uvoznika ili izvoznika i čije posljedice unatoč dužnoj pažnji nije bilo moguće izbjeći, osim po cijeni prekomjerne žrtve.

Taj pojam podrazumijeva dovoljnu fleksibilnost u pogledu ne samo naravi događaja na koji se poziva, već i dužne pažnje koju je izvoznik trebao primijeniti te opsega žrtve koju je u tu svrhu trebao prihvatiti.

- 39 Sustavom koji je uspostavljen Uredbom br. 102/64 gospodarske subjekte treba osloboditi njihove obveze samo u slučajevima u kojima uvozu ili izvozu transakciju nije bilo moguće provesti tijekom razdoblja valjanosti dozvole kao rezultat događaja iz navedenih odredaba.

Osim tih događaja, za koje ih se ne može smatrati odgovornima, uvoznici i izvoznici obvezni su poštovati odredbe poljoprivrednih uredbi i ne mogu ih zamijeniti razmatranjima koja služe njihovim interesima.

- 40 Stoga je jasno da je ograničavanjem poništenja obveze izvoza i oslobađanja jamstva na slučajeve više sile zakonodavac Zajednice donio odredbu koja je, bez nametanja nepotrebnog opterećenja za uvoznike i izvoznike, prikladna za osiguravanje uobičajenog funkcioniranja organizacije tržišta žitarica u općem interesu kako je utvrđeno u članku 39. Ugovora.

Iz navedenoga proizlazi da se nijedan argument protiv valjanosti sustava jamstava ne može temeljiti na odredbama kojima se oslobađanje jamstva ograničava na slučajeve više sile.

Troškovi

- 41 Troškovi Vijeća i Komisije Europskih zajednica, koji su podnijeli očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred Hessischer Verwaltungsgerichtshofom (Visoki upravni sud Hessena), na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

na temelju postupovnih akata;

na temelju izvještaja suca izvjestitelja;

saslušavši usmena zapažanja tuženika u glavom postupku i Vijeća Komisije Europskih zajednica;

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika;

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, osobito članke 2., 39., 40., 43., 149., 155., 173., 177. i 189.;

uzimajući u obzir Uredbe Komisije Europskih zajednica br. 19 od 4. travnja 1962. i 102/64/EEZ od 28. srpnja 1964.;

uzimajući u obzir Protokol o Statutu Suda Europske ekonomske zajednice, osobito njegov članak 20.;

uzimajući u obzir Poslovnik Suda Europskih zajednica;

SUD,

odlučujući o pitanjima koja mu je rješenjem od 21. travnja 1970. uputio Hessischer Verwaltungsgerichtshof Kassel (Visoki upravni sud Hessena u Kasselu), odlučuje:

Ispitivanjem postavljenih pitanja nisu otkriveni elementi koji mogu utjecati na valjanost:

- 1. Uredbe Komisije br. 102/64/EEZ od 28. srpnja 1964. o uvoznim i izvoznim dozvolama za žitarice i prerađene proizvode od žitarica, rižu, lomljenu rižu i prerađene proizvode od riže [neslužbeni prijevod], koja je donesena na temelju članka 16. stavka 3. Uredbe br. 19 u skladu s postupkom Upravljačkog odbora koji je predviđen u članku 26. iste uredbe;**
- 2. članaka 1. i 7. Uredbe Komisije br. 102/64/EEZ u mjeri u kojoj se odnose na izvozne dozvole i jamstva položena u svrhu dobivanja tih dozvola.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourg 17. prosinca 1970.

[Potpisi]

---

* Jezik postupka: njemački